

Napraforgó

A Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesületének kiadványa

**Békés megyei civilek
nyári műhelye**

Ez történt

Bemutatkozik

Pályázatok

Figyelmükbe ajánljuk

Megyei programok

Ibsen Ház

Multikulturális közösségi színtér nyitja meg hamarosan
kapuit Békéscsabán:

**Ibsen Ház - Békés Megyei Művészeti, Oktatási
és Közművelődési Központ**
(www.ibsenhaz.hu).

A Norvég Alap támogatásából és a Békés Megyei Önkormányzat saját erejéből megvalósuló beruházás eredményeként megszületett központ kiemelkedő szerepet vállal a megye értékeinek közvetítésében.

**A Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete
(Békés Megyei Civil Szolgáltató Központ)**
szeptember 24-től az Ibsen Ház első emeletén található irodájában
nyújtja a szolgáltatásait a civil szervezetek, közösségek,
közművelődési intézmények számára.

Cím: Békéscsaba, Andrassy út 3.

Nyitvatartási idő: naponta 9.00 – 16.00 óra között

Békés megyei civil szervezet vezetők bentlakásos nyári műhelye

A Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete szervezésében – a Békés Megyei Önkormányzat támogatásával – megvalósuló bentlakásos civil műhely idén augusztus 6-8. között zajlott Doboz-Szanazugban.

A szakmai műhelyt évek óta rendszeresen megszervezi az egyesületünk azzal a szándékkal, hogy lehetőséget teremtsen a résztvevőknek a civil szektort érintő aktuális információkról, eseményekről történő tájékozódásra, a szakmai tapasztalatcserére és az együttműködések erősítésére. A találkozó első előadója Mészáros Zsuzsa közösségfejlesztő volt, aki a Felső-kiskunsági kistérségben végzett közösségfejlesztő munka 12 évének tapasztalatait osztotta meg a résztvevőkkel. Ezt követően műhelymunkára került sor, amelyet Jobbágy Mária, szervezetfejlesztő vezetett. A kiindulási témát az alkalmazkodási technikáink szolgáltatták, illetve kiscsoportokban összegyűjtöttük a stresszt okozó tényezőket és ezek feloldására, levezetésére használható módszereket is megismertünk.

A szombati indító előadásra nagy volt az érdeklődés, hiszen további civil szervezetek csatlakoztak a társasághoz. A Megyeháza munkatársa Nagy Márta elsősorban a Megyei Önkormányzat által meghirdetett pályázatok tapasztalatairól adott tájékoztatást, gyakorlati útmutatót. Hajnal Edit, mint az NCA

Civil műhely

Civil Szolgáltató, Fejlesztő és Információs Kollégiumának tagja bemutatta az országos kollégium pályázati, értékelési rendszerét, kitérve néhány jellegzetes problémakörre. Az NCA pályázati és elszámolási rendszerében általánosságban tapasztalható hiányosságokra és hibákra, illetve ezek kiküszöbölésére Bálint Andrea, CISZOK irodavezető hívta fel a figyelmet. A hasznos információkkal átszőtt előadások után Kresák Anna bemutatta az MTA Gyerekszegénység Elleni Programját, a Sarkadi kistérségre fókuszálva. A civilek és az internet kapcsolatáról Koszecz Sándor, az Életfa Kulturális Alapítvány elnöke beszélt, őt követte Kovács Krisztián, aki a Körösök Völgye Natúrpark Egyesület civileket érintő projektjeit mutatta be a jelenlévőknek.

A délutáni műhelymunka - Miénk a tér! - keretében elsőként a Békés Megyei Képzőművészeti Szabadiskola Egyesület szervezésében megvalósuló Kétegyházi Alkotótábor 30 évéről

hallhattunk beszámolót Hargittainé Megyeri Valéria, titkár és Ungvári Mihály, elnök tolmácsolásában. A végegyházi helyi közösség-társadalomfejlesztő programokat vázolta fel előadásában Horváth Judit, a Végegyházi Barangoló Közhasznú Egyesület elnöke. A szombati nap zárásaként Sándor István, a Szent Vince Borrend Békés Megyei Lovagi Széke elnökségi tagja borkóstolóval egybekötött bemutatót tartott.

A műhelymunka zárónapján Árgyelán György, a Dél-alföldi Teleházak Regionális Közhasznú Egyesületének elnöke a teleházakról és a helyi társadalom fejlesztésében betöltött szerepükről tartott előadást. A hazaindulásig még szakmai beszélgetések folytak és abban mindenki egyetértett, hogy ebben a rohanó világban szükség van ezekre az együttlétekre, hogy egymás tapasztalataiból merítkezve, hasznos információkkal felvértezve, lelkileg feltöltődve tegyünk tovább a dolgunkat.

Butora Hajnalka

Napraforgó

Kiadja:
a Közösségfejlesztők Békés Megyei
Egyesülete

Levelezési cím:
5600 Békéscsaba, Pf.: 570

E-mail: civil@bmk.hu

Szerkesztő:
Butora Hajnalka

Felelős kiadó:
Pocsajiné Fábíán Magdolna

Nyomtatás:
Progresszív Nyomda Kft., Békéscsaba

Támogató:
Békés Megye Önkormányzata;
Nemzeti Civil Alapprogram

Ez történt... hírek megyei civil eseményekről

Magyar – lengyel barátság

„Magyar – lengyel két jó barát együtt harcol, issza borát”. Ez a közmondás mennyire aktuális, megtapasztaltuk a lengyelországi utazásunk során augusztus 10-16. között Lublinban. Az ott működő Lublini Magyar – Lengyel Társaság, Rokicki Tadeusz elnök vezetésével koordinálta a békéscsabai Magyar-Lengyel Baráti Kulturális Egyesület lengyelországi kirándulását. A 81 éves úr kitűnően beszél magyarul, lelkesen mesélt a saját szervezete munkájáról, magyar kapcsolatokról, buzdítva minket a további együttműködésre. Az ő kíséretében megtekintettük a város nevezetességeit, a Krakói kapuval, várral és a katedrálissal. Részt vettünk a Jagiellonski Jarmark gazdag kulturális rendezvényein, megismerkedhetünk a helyi és a Lubelski vajdaság hagyományaival és népművészeti mesterségeivel. Együtt sétahajóztunk a Visztula folyón és kóstoltunk gyógyvizeket a Naleczowski parkban. Megtekintettük Zamosc városát, a „reneszánsz gyöngyszemet”, az egyedülálló urbanisztikai és építészeti különlegességet. Tadeusz úrtól sokat tanultunk és nagyon megszerettük.

Utazásunk végén elmondhatjuk, hogy kitűnő időben, tartalmas programokon vettünk részt, kelet Lengyelország eme magyarok által nem túlzottan látogatott régiójában. Különösen kellemes volt szá-

munkra, hogy itt is szívélyesen fogadtak bennünket és új barátokra találtunk.

Köszönjük lubelski vajdaság, köszönjük Lublin!

Leszko Pál

Kötegyáni Baráti Kör Művésztelepek 2010

A Kötegyáni Baráti Kör Egyesület Körös Art Művészeti Társasága 2010-ben a szlovákiai Velké Ludincen (Nagyölveden), Kötegyánban, Kondoroson és Szombathelyen szervezett kulturális értékteremtő nemzetközi művésztelepeket.

A táborokban magyarországi, erdélyi, felvidéki, délvidéki, svájci résztvevők voltak. Minden település több, mint tíz alkotással – kopjafával, faszoborral, faragott padokkal – gazdagodott. Az egyesület tagjai meghívást kaptak a Nyugat-magyarországi Egyetem Erdészeti Múzeumába, Sopronba, ahol 37 alkotó munkáiból nyílik kiállítás szeptember 9-én. Ezen a kiállításon szerepelnek a Békés Megyei Képzőművészeti Szabadiskola Egyesület (Kétegyháza) művésztanárai is, akik az idén ünnepelték egyesületük fennállásának 30. születésnapját. Ebből az alkalomból az idén is megrendezésre került a művésztelep, ahol közel félszázan vettek részt: a grafika, festészet, tűzzománc s más képzőművészeti ágak

iránt érdeklődők. A tábor születésnap kiállításával zárult.

Szeptember 9-től, a soproni kiállítást követően, a múzeum vendégei leszünk egészen szeptember 11-ig, s onnan tovább indulunk Nagyölvedre, ahol egy pályázati projekt faragott elemeit fogjuk elkészíteni. Úgy hiszem a csapat – mindkét egyesület résztvevői – nem igazán pihenhetek a nyár folyamán, éppen ezért, nehogy megszakadjon a folyamat, indulniuk kell új célok és új kalandok felé.

Ungvári Mihály

Mentálhigiénés Egyesület

A Mentálhigiénés Egyesület két szolgáltató intézménye, a Békés városban működő Mentálhigiénés Szolgálat és a békéscsabai Békés Mérték Közösségi Ház az idei nyár folyamán is vidám, mozgalmas közösségi programokat nyújtott a pszichiátriai- és szenvedélybeteg ellátottjaira számára.

A Békés Mérték Közösségi Ház munkatársai július 9-én **kerékpártúrát** szerveztek a pósteleki kastélyromhoz, ahol egy nagyon kellemes napot töltöttünk el. Programunkkal ösztönözni kívántuk ellátottainkat az egészséges életmódra, és felhívtuk figyelmüket a testmozgás jelentőségére. Mintegy 10 km-es kerékpározás után nagy sétát tettünk a kastélypark területén, majd közösen elfogyasztottuk a szendvicsebédet. Végül tollaslabdázással, focival, pihenéssel zártuk a napot.

Július 16-án **szalonnasütésre** került sor a Békés Mérték Közösségi Ház udvarán. A nagy meleg ellenére közel 40 fő vett részt rajta. Az udvaron elhelyezett padokon lehetőség volt kártyázásra, társasjátékok kipróbálására, beszélgetésre. A délután nagyon jó hangulatban telt el, melyet élő gitárzene tett színesebbé.

Augusztus 6-án ismét egy szabadidős programot rendeztünk Közösségi Házunkban, klienseinkkel közösen bográcsos paprikás krumplit készítettünk. A programon több mint 30 fő vett részt. A rendezvényt különlegessé tette, hogy **két ellátottunk eljegyzésére** is itt került sor, melyet nagy örömmel megünnepeltünk.

Augusztus 13-án Mentálhigiénés Egyesületünk a Békés Megyei Önkormányzat támogatásával klienseink számára egy, a Füzesgyarmati Kastélyparkban való fürdőzést is lehetővé tett.

Kirándulás Lengyelországban

Ellátottjaink nehéz anyagi körülmények között élnek és nem engedhetik meg maguknak, hogy a helyi, illetve a megyei kikapcsolódási, szórakozási, sport és kulturális lehetőségekből kivegyék részüket.

A Békés Megyei Önkormányzat pályázati támogatása megadta annak a lehetőségét, hogy a régió egyik legszebb fürdőhelyére eljussanak, kikapcsolódjanak, feltöltődjenek. A résztvevők úsztak, gyógyfürdőztek, napoztak, strandlabdázta, amire évek óta nem nyílt alkalmuk. A programot városnézéssel egybekötött séta zárta. Az ősz folyamán szintén e pályázat keretében egy színházi előadás megtekintése és múzeumlátogatás fog megtörténni.

Tapasztó Jánosné

Építő veszteségeink-az elengedés lélektana

Július 22-én a Mentálhigiénés Egyesület Dél-alföldi Regionális Szociális Módszertani Intézmény tagja szakemberek és ellátottak számára szervezett Szicsek Margit-tanácsadó szakpszichológus vezetésével egészségfejlesztő programot Békésen. Az előadás az elengedésről szólt, a veszteségeink (gyász, munkahely, válás, szerelem) feldolgozásáról, melyre az egyén nem vagy csak nehezen tud előre felkészülni. Akkor tudunk egészséges emberré válni, ha megtanulunk küzdeni és képessé válunk feldolgozni veszteségeinket. Tudomásul kell vennünk, hogy csak magunk vagyunk képesek eldönteni, hogyan viszonyulunk egy-egy

probléma megoldásához, egy veszteség feldolgozásához, mely akár építheti is személyiségünket. Az előadás megerősíthette bennünk azt, hogy a veszteségeinket nem szabad a szőnyeg alá söpörni, hanem dolgozni kell vele. Fogadás- feldolgozás- elengedés a három kulcs szó, mely segíti egy-egy nehéz élethelyzet lezárását vagy szép emlékként való megjelenését. A program feldolgozta az emberi életrészekhez kapcsolódó krízishelyzeteket, mint a kamaszkor elengedését, vagy az öregedés elfogadását.

A szakemberek számára a program hasznosságát nem csak saját életükre vetítve hasznosíthatják, hanem ellátottjaik életvezetésében, veszteség feldolgozásuk elakadásában is tudják hasznosítani.

Tüzes Katalin

Táborok, kirándulások

Vakáció a Barangolóval

Végegyháza

A Barangoló Közhasznú Egyesület a nyári szünetben gondolt a szülőkre, de elsősorban a gyerekekre. Második alkalommal rendeztük meg a Barangoló Bejárós Tábort, július 5-30-ig, idén huszonnégy táborosnak – óvodásnak és általános iskolásnak - nyújtott feledhetetlen élményt, hagyományainkhoz híven térítésmentesen. A tábor helyszíne, a Gyűjteményes Házunk ideális volt számunkra, hiszen sokféle tevékenységre volt lehetőség. Ott volt a focipálya, a hinta, a libikóka a homokozó, lehetett pingpongozni, társasjátékozni, s ezen kívül minden nap más és más délelőtti programot találtunk ki a gyerekek számára. A táborban egy-egy napot szenteltünk a kedvenc állatoknak, az egészségnek, a környezetvédelemnek, a zenének, sőt minden héten volt kézműves foglalkozás és faluszerte papírt is gyűjtöttünk. Sokat kirándultunk Végegyházán, megnéztük a Száraz-ér csatornát, csónakáztunk is. Voltunk a római katolikus templomban, s élveztük a közlekedési parkot is. Elhagytuk községünk határát is, jártunk Mezőkovácsházán, Pusztatölakán és Tótkomlóson. S volt egy hetünk, amikor mindenki indiánvá változott, s a végén még egy éjszakát sátoroztunk is a tábor területén. A tábor utolsó napján most is táborzáró ünnepségre hívtuk meg a szülőket és a tábor támogatóit. A gyerekek műsorral kedveskedtek vendégeinknek, majd mindenkit bográcsban főtt lecsóval vendégeltünk meg. Este hatalmas tábor tűzzel zártuk a tábort.

Július 31-én avattuk fel a gyűjteményes Ház udvarán elkészült játszóteret. Szabadidőközpontunk közös összefogással készült el, nagyon sokan segítettek abban, hogy a fiatalok birtokba vehessék. A létesítmény elkészítéséhez a Gyermek és Ifjúsági Alapprogram Dél-Alföldi Regionális Ifjúsági Tanácsának pályázata, a Végegyházáért Közhasznú Alapítvány és a Községi Önkormányzat anyagi segítsége, valamint a támogatóink önzetlen felajánlása teremtette meg az anyagi feltételeket. A táborosok műsora után került sor a pályaaavató meccsre, melyen a Végegyházi Öregfiúk és a Polgárőrök csapata játszott

egymás ellen. A Barangoló Gyűjteményes Ház szabadidőközpontja a nyári szünet minden délutánján nyitva állt a gyerekek és a fiatalok előtt, hogy a vakáció idején biztonságban játszhaszanak, szórakozzanak.

Nem csak a fiatalokra gondolva, augusztus 12-én délután garden partyra hívtuk meg a végegyházi közönséget, ahol a Trio zenekar adott szabadtéri koncertet. A zene mellett most is örvendeztünk a hatalmas tábor tűznek, szalonnát, kolbászt süttöttünk, majd este újból a zené volt a főszerep. A késő estig tartó jó hangulatú program kellemes szórakozást nyújtott vendégeinknek. Augusztus 20-án egyesületünk tagjai és segítői a Végegyházi Falunapra is kitelepültek. Szórólapokkal, helytörténeti, környezetvédelmi és dropprevenció totókkal vártuk a sátrunkhoz látogatókat, részt vettünk a főzőversenyen, s élveztük a közös együttlétet. Hamarosan vége a nyárnak, de mi ősszel is várjuk hagyományos és új programokkal a végegyháziakat.

Horváth Judit

Barangoló Bejárós Tábor

Mesterségem címere

Biharugra

Augusztus 16-19. között Mesterségem címere névvel tábor szervezett a biharugrai gyerekek részére az önkormányzat és a Biharugrai Településfejlesztő Egyesület.

A tábor korosztálya nagyon vegyes volt, a legkisebb 5 éves-től a legnagyobb 13 éves korig. A hangulatot jelzi, hogy az első napi 9 fő után a létszám megduplázódott, és 18 fővel vitük végig a csapatot. A tábor első napján a halászzal foglalkoztunk, ahol felnőttek segítségével csónakáztak a gyerekek, dobóhálózást figyeltek meg, és halakat fogtak. Az oda vezető úton a fiúk a lányokkal versenyeztek: a Szabó Pál Emlékháznál, a Deák háznál, és a Zöldhalmi tó madármegfigyelő pontjánál a helyszínhez kapcsolódó feladatok várták a csapatokat. A legügyesebb csapatot a végén „kincs” várta. A második napon nem kellett túl messze mennünk, mivel az iskola udvarán gyógy-, és fűszernövényekkel ismerkedhettek meg a gyerekek. Volt citromfű, borsmenta, levendula, csipkebogyó, tárkony, és még többféle fűszernövény is. Itt jegyezném meg, hogy nagy volt a meglepetés, mivel mind az illatról, kinézetéről, és ízről is nagyon pontosan ki tudták találni a gyerekek a helyes megoldást! A nap többi részében papírsárkányt, valamint szárazvirágból, kagylóból, termésekből, tollakból csipeszképet készítettünk. A harmadik napon a Madárvártáig vezetett az utunk, ahol helyi segítőkkel bejártuk a környéket, megfigyelve a növényeket. A közel 3 órás séta után a gyerekek megint „kincset” kerestek nagy élvezettel, ezidő alatt készült az ebéd. A nagy sikerre való tekintettel délután ismét képeket készítettünk, majd elkerékpároztunk a kovácmesterig, aki patkót és ácskapocszeget készített nekünk. Negyedik, és végül befejező napunk Eperjеспusztán volt, ahol visszacsöp-pentünk az időben a kalákázók segítségével. Megnézhettük a jurta sátrat, megtanulták a gyerekek a Méta alapjait, segítettek a tűzrakóhely szállításában, nemezeltünk karkötőt, és labdát, és itt kapták meg a csapatok a munkájuk gyümölcsét, hasznos iskolaszereket a tanévkezdéshez.

Mindenki nagyon sajnálta, hogy ilyen gyorsan eltelt ez az idő, mert nagyon szerettek volna még egy kis hosszabbítást, és már most jelezték, hogy jövőre is szívesen részt vennének egy hasonló kezdeményezésen!

A tábor szervezői, akik a változatos programot összeállították: Molnárné Kis Rita, Huliné Szabó Valéria és Nemesné Kis Tímea.

Molnárné Kis Rita

„Bizalommal és feltétel nélkül”

Pusztaföldvár

Szervezetünk a Pusztaföldvárért Kiemelten Közhasznú Egyesület – a Békés Megyei Önkormányzat „Együtt a kultúráért” című pályázati támogatásának köszönhetően 2010. augusztus elején 23 fővel volt kirándulni a Gyulai Várfürdőben, amely egész napos strandolást jelentett a résztvevőknek. A pályázati támogatásban részesülő 20 fő hátrányos helyzetű fiatalnak az útiköltség és a belépő ingyenes volt. A községünkben élő szülők többsége munkanélküli vagy más szociális problémával küzd, ezért a gyermekeikre nem tudnak pénzt áldozni, hogy elvigyék falun kívül világot látni, más kultúrával megismertetni, kirándulni.

Ez a nap hatalmas élmény volt minden résztvevő számára, iskolakezdekor ezek a fiatalok tudnak majd mesélni, beszámolni az élményeiről az osztálytársaknak, tanároknak. Közösséggé kovácsolt bennünket, fontosak lettünk egymás számára, számíthatunk ezekre a fiatalokra bizalommal és feltétel nélkül.

Fejesné Dér Andrea

„Osztatlan siker”

Kötegyán

Augusztus elején, Kötegyánban ingyenes gyermektábor került megrendezésre a helyi iskolás gyermekek számára, akik közül 39-en vettek részt a programokon. Az egy hetes rendezvény során számos különböző esemény várta az iskolásokat.

A gyerekek a hétfői nap folyamán egymással és a településsel ismerkedtek. A keddi kézműves napon a résztvevők megtanulhatták a házi csigakészítés fortélyait és saját készítésű játékokkal játszhattak. Szerdán biciklis kirándulást tettek a határőrséghez, ahol betekintést nyerhettek a határőrök mindennapi munkájába, majd a délutánt focizással és papírrepülő versennyel töltötték. A csütörtöki napon Csókásra látogattak a táborozók, ahol lovaglással és számháborúval múltatták az időt. A pénteki zárónapon a résztvevők saját kezűleg készítették el ebédjüket, a krumplis palacsintát. Sajnos a játékot és a vetélkedőket a vihar miatt félbe kellett szakítani, de a tábor a gyerekek körében így is osztatlan sikert aratott.

Sárosi Erika

Sajtótükör

Tallózás a Békés Megyei Hírlap 2010. augusztus 21.-i számából

Dévaványa

A Dr. Baly Hermina Mentálhigiénés Alapítvány egy pályázati program keretében konfliktuskezelő tréninget és esetmegbeszélő csoportot tartott a dévaványai és a füzesgyarmati szociális otthonban. A civil szervezet szupervízorai a gondozók, gondozottak,

valamint a hozzátartozókkal kapcsolatos helyzetekről beszéltek, de szó volt a leépüléssel, halállal kapcsolatos érzelmek megjelenéséről is.

Dévaványa

A nagycsaládosok Dévaványai Egyesülete családi napot tartott a strandfürdőben. Tagjai részére ingyenes volt a

belépés. A gyerekeket Böbe bohóc szórakoztatta és vizes játékokban vehettek részt. Az egyesület tagjai a napokban Erdélybe indulnak. Kirándulásuk úti célja Belis és környéke. Túrázásukat segítik az élesdi iskola pedagógusai, akikkel évek óta kölcsönös jó kapcsolat alakult ki. Júliusban az élesdi gyerekek élvezték a dévaványaiak vendégszeretétét.

Vésztő

Az önkormányzat lehetőségeihez mérten támogatja a városban működő civil szervezeteket. A Mágori Lovasklub idén 150 ezer, a Bartók Béla Vésztői Népdalkör Egyesület 70 ezer forint önkormányzati támogatásban részesült.

Pályázat

A Békéscsabai Kistérségi Életfa Szociális Szolgáltató Központ, mint főpályázó és az Egyensúly AE Egyesület, mint konzorciumi partner szervezett szociális munkásainak kíséretében, belépő és étkezés biztosításával buszos kirándulást Ópusztaszerre. A

TÁMOP-5.3.3-08/2-2009-0013 kóddal ellátott és Fedél MÁS-KÉP (P) elnevezésű pályázaton igyekeztek mintegy harminc hajléktalan társadalmi és munkaerő-piaci integrációját elősegíteni. Idén még két alkalommal szerveznek a program keretében húsz-húsz fedél nélkül maradt részére kirándulást.

Bemutatkozik ... a Független Egyesület

Egyesületünk, mint közhasznú civil szervezet 2005 novemberében alakult, a felmerülő helyi igények alapján.

Szolgáltatásaink:

Prevenációs munkacsoport: 2010. májusában szervezetünk Békés megyében elsőként létrehozott egy prevenációs munkacsoportot. Az iskolai prevenációs órák megtartásán kívül fontosnak tartjuk, hogy a kollégák folyamatosan jelen legyenek az iskolában és segítsék a gyermekeket, fiatalokat, a szülőket és a pedagógusokat is a mindennapi életükben felmerülő szenvedélybetegségekkel kapcsolatos problémákban. Ezért fogadóórákat biztosítunk a szülőknek, részt veszünk a szülői értekezleteken. Több középiskolában kortárssegítő képzést is indítunk.

Szenvedélybetegek közösségi ellátása: A szenvedélybetegeket a saját lakókörnyezetükben - Gyula városában, illetve Sarkad és kistérségében - megkeresve motiváljuk az életmód-változtatásra, segítjük, valamint folyamatosan nyomon követjük ennek folyamatát.

Szenvedélybetegek nappali ellátása: 2008. februártól beindítottuk Gyula városában nappali intézményünket. A nappali ellátó lehetőséget nyújt szenvedélybetegek részére a közösségi együttlétre, a pihenésre, a személyi higiénéjára, étel melegítésére, tálalására, elfogyasztására. Segítséget adunk az ellátottainkat megillető támogatások, ellátások hozzájutásában, ennek révén kapcsolatot tartunk az illetékes hatóságokkal stb. Az életvezetési tanácsadást egyéni és csoportos formában bonyolítjuk le, akár családi, akár informális.

Szenvedélybetegek alacsonyküszöbű ellátása: Célunk a szenvedélybetegek és közvetlen környezetük minél szélesebb körének elérése, ellátása, aktuális problémájuk kezelése, a lehetséges járulékos ártalmak csökkentése, a változás elindítása és segítése. A szolgáltatást igénybevevő akár nevének közlése nélkül is kaphat segítséget. Bulisegély szolgáltatásunk célja a biztonságos szórakozás és a biztonságos táncolás elősegítése a biztonságosabb droghasználat, a biztonságosabb szex érdekében végzett prevenció. Szolgáltatásunk a szermentes, a szereket kipróbáló, alkalmi és rekreációs használó egyéneket és csoportokat célozza meg. Ezt az elérő és informáló szolgálatot 2007. júniusa óta heti-kétheti rendszerességgel végezzük Gyula városában, a fiatalok által gyakran látogatott szórakozóhelyeken, elektronikus zenei partykon, discokban. Az elmúlt évekre visszatekintve tapasztalataink azt mutatják, hogy egyesületünk Bulisegély szolgáltatását a különféle rendezvényeken szívesen látják, hívják. A fiatalok nem csak szenvedélyproblémákkal kapcsolatosan ülnek le asztalunkhoz, hanem az őket érintő, foglalkoztató problémáikkal is.

Információ: Független Egyesület

Gyula, K. Schriffert utca 14.

Tel.: 06/66/639-445

2010. szeptember 20–26.

Az Állampolgári Részvétel Hete (ÁRH) Magyarország egyik legnagyobb civil eseménysorozata, amelyen több száz szervezet és intézmény, helyi, kistérségi, megyei esemény hívja fel a figyelmet az állampolgári részvétel és a helyi cselekvés fontosságára!

Mi az Állampolgári Részvétel Hete?

Az ÁRH kampányhét, a közép-kelet európai hálózatok együttes és hangsúlyos megnyilatkozása annak érdekében, hogy az állampolgári részvétel problematikája erőteljesebben jelenjen meg az európai médiában, politikában és a civil társadalomban. Olyan rendezvények sorozatából áll, ame-

lyek harsányan, mindenki által érzékelhetően hívják fel a szűkebb és tágabb társadalmi környezet figyelmét a részvételi demokrácia fontosságára. A programok figyelemfelkeltő jellegűek, a közjó gyarapítását, a helyi közösségi és civil cselekvést helyezik a középpontba, s azt is bemutatják, hogy mindez lehetséges. Helyi, megyei és országos akciók, szakmai és civil találkozók, médiaesemények, nyilvános gyűlések, fesztiválok, kiállítások stb. adják össze az Állampolgári Részvétel Hetének programját.

További információ az ÁRH hivatalos honlapján található:

www.arh.kozossegfejlesztes.hu

Pályázatok

A Wesselényi Miklós Sport Közalapítvány pályázati felhívásai

A pályázat célja a szabadidősportban résztvevő, az A, B, C kategóriába tartozók rendszeres fizikai aktivitást igénylő, elsődlegesen életmód sportágakban folytatott szabadidős sporttevékenységének támogatása és a tevékenységi feltételek biztosítása az egészség megőrzéséért, valamint a testedzésben gazdagabb életmód kialakításáért és megtartásáért.

Pályázati kategóriák:

- katégória: a Közalapítvány pályázatot hirdet a szabadidősportban működő, kizárólag ép tagokat foglalkoztató sportegyesületek számára
- katégória: a Közalapítvány pályázatot hirdet a szabadidősportban működő, kizárólag látás-és/vagy mozgássérülteket foglalkoztató, vagy őket integráló sportegyesületek számára
- katégória: a Közalapítvány pályázatot hirdet a szabadidősportban működő, kizárólag értelmi sérülteket, hallássérülteket, valamint a szervátültetetteket foglalkoztató, vagy őket integráló sportegyesületek számára

Mindhárom kategóriára érvényes tudnivalók:

Az elnyert támogatás felhasználási időszaka: 2010. március 1. és 2011. május 31. közötti időszak.

A pályázatok postára adási határideje: 2010. szeptember 14-én 24.00 óra

A pályázat beadása: a pályázatot **elektronikus úton is és írásban is be kell adni!**

A pályázat abban az esetben érvényes, ha a pályázati űrlapot a Közalapítvány internetes honlapján kitöltik, véglegesítik, majd az onnan kinyomtatott űrlapot egy példányban postai úton, ajánlott levélként a 1427 Budapest Pf. 622. címen, a kiírásnak megfelelő feltételek szerint nyújtják be.

A pályázati díj 4.500,- Ft, melyet banki átutalással kell teljesíteni a Közalapítvány 10032000-00283951 számú bank-számlájára.

Pályázati kiírások a www.wesselenyikozalapitvany.hu oldalon tölthetők le.

A pályázattal kapcsolatban a (06-1)-462-0006-os telefonon lehet érdeklődni, segítséget kérni.

Pályázat gyermekeknek kínai utazásra

Nyári kínai utazás lehetőségére hirdet pályázatot sportban vagy művészetben tehetséges gyermekek és gyermekcsoportok számára a Panda Nemzetközi Gyermek Alapítvány.

Az indulás időpontjai: 2011. július elején és végén

Úti célok: Peking és környéke (10 nap), valamint Sanghaj és környéke (7 nap)

Részvételi költség: fejenként 90 ezer forint tartózkodási hozzájárulás + retur repülőjegy.

A kint tartózkodás költségeit a kínai fogadó fél állja, viszonzásul a Panda alapítvány a kínai cseredelegációkat látja vendégül Magyarországon.

A magyar csoportok nonprofit fellépéseken vesznek részt Kínában, főleg gyermekközönség előtt, és a helyi nevezetességekkel, valamint iskolákkal, gyermek szabadidős intézményekkel ismerkednek.

Az utazók Kínában teljes ellátást kapnak. Az érdeklődők meghívást kapnak alapítványunk 2010. novemberében tartandó tájékoztatójára, ahol korábbi kulturális gyermekdelegációink útifilmjeiből, valamint praktikus információkból kapnak ízelítőt.

A pályázók műsorszámait decemberi válogatónkon tekinti meg a zsűri. A döntés véglegesítésére 2011. januárjában kerül sor, ami után 2011 tavaszán a leendő utazók további felkészítő találkozókon vehetnek részt.

Jelentkezési határidő: 2010. október 29. péntek, illetve legkésőbb a tájékoztató rendezvényünkön.

Bővebb információ:
Telefon / fax: 1-285-1097, (20)-951-4129 Kartali Zsuzsanna
E-mail: soong@freestart.hu
<http://www.panda-alapitvany.sokoldal.hu>

Fiatalok Lendületben Program

A Fiatalok Lendületben Program célja a fiatalok támogatása abban, hogy felelősségtudatosabb polgárokká váljanak azáltal, hogy lehetőséget biztosít arra, hogy hallassák a hangjukat, illetve befolyásolni tudják a mindennapi életüket érintő döntéseket.

Ezen belül a Fiatalok Lendületben Program 5.1-es alprogramjának célja, hogy támogassa a fiatalok részvételét az ifjúsági területen folytatott Strukturált párbeszéd megvalósításában.

A pályázat benyújtásának határideje: 2010. november 1. (a 2011. 02.01-07.31. közötti időszakban kezdődő projekt esetében)

A program az összes elszámolható költség 75%-át, vagy legfeljebb 50 000 Eurót térít meg.

A Pályázati útmutató és a pályázati űrlapok elérhetőek:

a <http://www.mobilitas.hu/flp/> programismerteto/palyazatiutmutato oldalon

Érdekképviseleti tevékenységet ellátó civil ernyőszervezetek kapacitásainak fejlesztése

TÁMOP-2.5.1.C-2/10/3

Kiíró: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség

Határidő: 2010. 09. 30.

Pályázhat: Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény alapján létrejött, jogi személyiséggel bíró társadalmi szervezetek (szövetségek) (kivéve a pártot, a munkáltatói vagy munkavállalói érdekképviseleti szervezetet, a biztosító egyesületet, valamint az egyházat), amelyek érdekképviseleti tevékenységet látnak el.

Támogatható tevékenységek köre: a program a már létező társadalmi szervezetek (szövetségek) kapacitásait a pályázat által támogatottan, alapelveiben egymással megegyező érdekképviseleti célú civil együttműködések intézményszerűsítésére mozgósítja és fejleszti.

A pályázati feltételekkel, tudnivalókkal kapcsolatosan **információkat** az NFÜ honlapján talál: www.nfu.hu
A pályázati időszakban a pályázók kérdéseiket a 06-40/638-638 számon vagy az nfu@nfu.gov.hu e-mail címen tehetik fel.

Az önzetlen segítség itthon is egyre fontosabb

2010-ben is díjazták az önkénteseket
Az önkéntes munka és a társadalmi felelősség jelentőségét itthon is egyre többen ismerik fel, amellyel szűkebb és tágabb közösségekben egyaránt tehetnek a körülöttük élőkért. Június első szombatja, hagyományosan az Önkéntesek Napja, ennek alkalmából az Önkéntes Központ Alapítvány (ÖKA) idén is meghirdette az „Önkéntességért Díj” pályázatát,

melynek támogatója 2010-ben a Budapest Bank, a 2009-es „Az év vállalati önkéntes programja” díj nyertese.

A pályázati kiírás és az adatlapok elérhetőek az ÖKA honlapján (http://www.onkentes.hu/alap.php?inc=dsp&menu_id=122). **A jelöléseket 2010. szeptember 30-ig várjuk.** A díjakat a 2010 decemberében adjuk át ünnepélyes keretek között.

Idén az alábbi négy kategóriában nyújthatók be a pályázatok:

I. Az év önkéntese (magánszemélyeknek)

II. Az év önkéntes programja (állami és önkormányzati fenntartású intézményeknek/ civil szervezeteknek)

III. Az év vállalati önkéntes programja (cégeknek)

IV. A Budapest Bank „Esélyegyenlőségért” különdíja magánszemélyek részére.

A Bank a díj szakmai és anyagi támogatásán túl idén első alkalommal díjazza azt a magánszemélyt, aki önkéntes tevékenységével a legtöbbet tette az esélyegyenlőségért.

Figyelmükbe ajánljuk....

Tájékoztató a 2010. évi NCA pályázatok aktuális állapotáról

Az NCA illetékes kollégiumai döntöttek a 2010. évi pályázatokról, jelenleg zajlik a szerződés kötés – erről adunk részletes tájékoztatást.

Összesen 18.547 pályázat érkezett be eddig a 2010. évi NCA kiírásokra, ebből a Kollégiumok 11.063 működési és 956 szektorfejlesztési projektet támogattak, több mint 6 milliárd forint értékben. Az ESZA Nonprofit Kft. folyamatosan köti meg a támogatási szerződéseket a nyertes szervezetekkel, jelenleg az aláírt szerződések aránya a nyertes pályázatokhoz viszonyítva 38%-os.

A Pályázatkezelő felhívja a nyertes szervezetek figyelmét arra, hogy figyelmesen olvassák el a kiértékelő levelükben szereplő szerződés kötési feltételeket annak érdekében, hogy minél kevesebb hiánypótlási felszólítást kelljen kiküldeniük. **Az eddig beérkezett dokumentumok feldolgozása és ellenőrzése során leggyakrabban az alábbi hibák fordultak elő:**

- A banki felhatalmazó leveleken a bank kihúzza vagy módosítja a fedezetihiány miatt nem teljesíthető fizetési megbízási sorba állításának időtartamát. Nem fogadhatunk el olyan felhatalmazást, amelyben nem szerepel a követelés legalább 35 napra való sorba állítására vonatkozó rendelkezés. Javasoljuk, hogy ebben az esetben forduljanak a számlavezető pénzintézethez, és **ha szükséges, ennek megfelelően módosítsák a bankszámlaszerződésüket.**

- A benyújtott módosítási kérelemben csak az új költségvetést készítik el a szervezetek, a tételes indoklást, amely az egyes költségvetési sorokhoz igazodik, már nem. Tekintettel arra, hogy ez a kérelem elbírálásakor, illetve a beszámoláskor na-

gyon fontos dokumentum, ne felejtsek el az indoklásokat is beküldeni.

A módosítási kérelemben – a támogatási összeg mértékének és a felhasználási cél ismeretében – megjelölhet új támogatási időszakot is a 2010. jún. 1. és 2011. május 31. közötti időszakon belül.

- A szervezet nem a bírósági kivonaton szereplő adatokat adta meg a regisztráció során az EPER-ben. Kérjük, hogy ellenőrizték le és javítsák adataikat az EPER-ben amennyiben szükséges, és ne mulasszák el postára adni a megváltozott adatokat tartalmazó Regisztrációs nyilatkozatot.

További információkat az (1)273-4250 telefonszámon, valamint a hazaitamogatas@esza.hu e-mail címen is kaphatnak a pályázók az ESZA Nonprofit Kft. ügyfélszolgálatától

forrás: ESZA Nkft.

Csökkenett árú szoftverek a CivilTech Program keretében!

Ezúton szeretnénk felhívni a figyelmüket, hogy 2010. szeptember 1-től árfolyamváltozás miatt, a CivilTech programban rendelhető szoftvereket és hardvereket olcsóbban tudják megrendelni. Az árakról illetve a termékekről bővebben tájékozódhatnak a CivilTech program termékkatalógusában a <http://www.civiltech.hu/product> oldalon. Amennyiben szeretne megismerkedni a Microsoft új Office 2010 programcsomagjával, látogasson el a <http://www.civiltech.hu/node/625> oldalra és tudjon meg többet arról, hogy az új szolgáltatások milyen lehetőségeket kínálnak a nonprofit szervezetek számára.

forrás: <http://www.nonprofit.hu/>

Hasznos online szolgáltatások pályázóknak

Foglalkoztatási, szociális, felnőttképzési, szakképzési, esélyegyenlőségi, kábítószer-prevenációs, valamint a civil szektor fejlesztését célzó pályázatok során, projektek megvalósításában nyújthat hathatós segítséget az ESZA Nonprofit Kft. honlapja (www.esza.hu), legyen szó uniós, vagy hazai finanszírozású programokról. A közreműködő szervezet korábban megújult honlapján egy egyszerű regisztrációt és bejelentkezést követően testre szabhatóak a tartalmak. A **hírlevél beállítás** menüpontban a regisztráló bejelölheti, hogy mely kategóriákban szereplő híreket kapja meg a heti rendszerességgel megjelenő, illetve eseti hírlevelekben. Személyes beállításként lehet menteni a hazai vagy uniós pályázati kiírásokat, eseményeket, híreket, valamint kereséseinket is. A felhasználók e-mail értesítést kérhetnek bizonyos tartalmak megjelenéséről is.

Az **Online szolgáltatások / Online ügyfélszolgálat** menüpont alatt könnyen feltehetőek a kérdések. Ez lényegesen meggyorsíthatja azok feldolgozását, mert az ügyfélszolgálatra már adatlapként érkezik a megkeresés.

Továbbá számos, az ESZA Nonprofit Kft. szakemberei által készített segédletet, útmutatót, egyéb dokumentumot találhat a honlapra látogató felhasználó, illetve pályázati, RSS és egyéb kereső szolgáltatást is igénybe vehet. A regisztrációkor megadott adatok folyamatosan és egyszerűen karban tarthatóak.

Regisztrálni az alábbi linken lehet: <https://www.esza.hu/regisztracio>

forrás: [nonprofit.hu](http://www.nonprofit.hu/)

Kurzusok

A www.civilkollegium.hu honlapon található a Civil Kollégium Alapítvány szervezésében megvalósuló, 2010. őszén induló képzési kurzusok kínálata.

Szakkönyvtárunk gyarapodott...

„Tapintható változás” – Látássérültek érdekérvényesítő képességének növelése Magyarországon projekt keretében elkészült egy oktatóanyag, mely bármely civil szervezet hasznára válhat. Látássérült

emberek számára is alkalmazható érdekérvényesítő módszerek, tananyagok, segédanyagok és oktató DVD került kidolgozásra, melyet a célcsoport számára térítésmentesen eljuttat a Civil Centrum Alapítvány. Az oktatóanyag a www.civilcentrum.hu oldalon is elérhető, valamint a Közösségfejlesztők Békés Megyei Egyesülete (CISZOK) irodájában.

Megjelent...

A Nonprofit Információs és Oktató Központ (NIOK) gondozásában megjelent a

Civil Területfejlesztési Kisokos. A civileknek szóló tájékoztató füzet tartalma:

- Milyen szerepet töltenek be a civilek a területfejlesztésben?
- A társadalmi egyeztetés; a partnerség alapelvei
- A területfejlesztés alapjai
- Részvétel a területfejlesztési tervezésben
- Hasznos honlapok, kiadványok

A kiadvány korlátozott számban igényelhető a CISZOK Irodától – civil@bmk.hu címen.

Megyei programok

Adjjelet magadról

Siketek Világnapja

Regionális rendezvény Békéscsabán

Időpontja: 2010. szeptember 18. (szombat) 10:00 óra

Helyszíne: Csaba Center földszint

Rendezvényszervezők:

SINOSZ Békés Megyei Szervezete, 66/325-932

SINOSZ Békés Megyei Jelnyelvi

Tolmácsszolgálat, +3670/317-3403

Felhívás!

„Játék-Szín“

2010. november 19-én a Mentálhigiénés Egyesület megrendezi a **III. „Játék-Szín“ Dél-alföldi Regionális Amatőr Színját-**

szó Találkozóját, pszichiátriai betegek részére.

Az előzetes felhívás célja, hogy a jelentkezőknek legyen elég idejük a darabok kiválasztására, felkészülésre, a színdarabok próbálására.

Az eddigi rendezvények nagy sikerrel kerültek bemutatásra, így szeretnénk, ha minél több jelentkező csoport lenne, és együtt vehetnénk részt a hagyományteremtő rendezvényen.

A programmal kapcsolatban tájékoztatást lehet kérni Tapasztó Jánosnétól, a 06-30-658-96-98-as számon vagy a bekesmertek2@gmail.com e-mail címe

Könyvbemutató

„Tudják Önök, hány babakocsi kell egy kétgyermekes háztartásba? Vagy mire

való egy jó rücskös lábtörlő? S azt, hogy a kamaszkor már a születéskor elkezdődik? Igen, apává lenni nem nehéz. Apának lenni - az az igazi kihívás. A kötet írásaiban egy család, a mi családjunk örömei tárulnak fel soktucatnyi képben - apa-képben. Én olykor kacagva írtam. Az Olvasónak legalább csendes derűt kívánok.”

Ezekkel a sorokkal ajánlja könyvét **Süveges Gergő**, a Magyar Televízió műsorvezetője.

A Békés Megyei Tudásház és Könyvtárban 2010. október 7-én 17 órai kezdettel találkozhatnak, beszélgethetnek vele olvasásról, irodalomról, a könyvről, a családról, a televíziózásról...

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Kiadványajánló

Rajtunk múlik

Megjelent a Rajtunk múlik c. elektronikus könyv a Közösségi Kapcsolat Alapítvány gondozásában az Ökotárs Alapítvány és a Pályázatfigyelő támogatásával. A kiadvány a helyi cselekvésekhez kíván segítséget nyújtani, amit a pályázók is érdemes tanulmányozni a pályázatok előkészítéséhez, megírásához és lebonyolításához.

A kötet olvasása során az olvasó is látni fogja, hogy nem ördögösség fellépni érdekeinkért, lakóhelyünkért, közös ügyeinkért. Számos olyan törvény adta jogunk van, amik sokat segíthetnek ebben, de néha még csak nem is tudunk róla. Lépésről-lépésre olyan egyszerű fogásokkal ismerkedhet meg, amelyek segítenek abban, hogy társakat találjon a közös munkához, adatokat gyűjtson, sikeresen tárgyaljon a közösség ügyei érdekében. Szó lesz arról is, hogy mi a teendő, ha elakadna a munkában, s úgy tünne, hogy reménytelen továbbhaladni. A módszerek, amikről szó lesz, nem csupán az érdekérvényesítés, de a közösségépítés módszerei is. Reményeink szerint e füzetkét haszonnal fogják forgatni azok, akik az önkormányzatokkal, hatóságokkal szeretnének eredm-

nyesebben tárgyalni egyes ügyekben, ha úgy érzik, sérelem érte vagy érheti őket. Azok is elsajátíthatnak belőle fogásokat, akik szeretnék elérni, hogy a szomszédságuk feléledjen, életteli, összetartó közösséggé váljon. Az alábbi tanácsok azoknak is hasznára válhatnak, akik egy-egy konkrét ügyet szeretnének sikerre vinni, pl. egy játszóteret létrehozni, falunapot megszervezni stb. A fejezetek végén található Tükröm, tükröm mondd meg nekem... című részben olyan kérdéseket talál, amelyek segítségével ráismerhet a saját ügyére és ötleteket kaphat, munkaterve elkészítéséhez. Ebben a kötetben azzal a céllal gyűjtöttük össze a helyi szervezkedés és érdekképviselet főbb lépéseit, hogy mindenki számára a lehető legegyszerűbben áttekinthető legyen. Nem kívántunk minden cselekvési lehetőségről, mód-szerről szólni: a kiadvány elsősorban a vázlatos áttekintés igényével készült. Bármivel kapcsolatban kérdése van vagy valamit nem ért, üsse fel a Hasznos holmik című fejezetet, ahol további útmutatást talál arra, hogy mit érdemes elolvasni, kikhez fordulhat segítségért egy-egy témában.

A könyv javított és átdolgozott elektronikus kiadása letölthető: a www.kozossegfejlesztzes.hu oldalról

KÖZÖSSÉGFEJLESZTŐK BÉKÉS MEGYEI EGYESÜLETE

BÉKÉS MEGYEI CIVIL SZOLGÁLTATÓ KÖZPONT

SZOLGÁLTATÁSAI

Információszoigáztatás, tanácsadás, non-profit szakkönyvtár, adatbázis használata az egyesületi iroda nyitvatartási idejében:

Hétfő – csütörtök: 9.00 – 16.00 óra

Péntek: 9.00 – 13.00 óra

Helyszín: Békéscsaba, Kiss Ernő u. 3.

(2010.szeptember 24-től Ibsen Ház Békéscsaba, Andrássy u. 3.)

Tanácsadások civil szervezetek részére

Jogi tanácsadás:

a civil szervezetek alapításának, működtetésének, közhasznúsági fokozatának, illetve az ügyfelek nem pályázati forrásból megvalósuló programjainak, szolgáltatásainak jogi kérdéseivel kapcsolatos tanácsadás.

A tanácsadó neve: dr. Pethő Hajnalka Katalin; e-mail: piros.alma@t-online.hu;
Tel.: 66/530-207

Könyvelési és adózási tanácsadás:

a civil szervezetek alapításának, működtetésének, közhasznúsági fokozatának, illetve az ügyfelek nem pályázati forrásból megvalósuló programjainak, szolgáltatásainak könyvelési és adózási kérdéseivel kapcsolatos tanácsadás.

A tanácsadó neve: Vlcskó Jolán; e-mail: adouniokft@gmail.com; Tel.: 66/530-207

Pályázati tanácsadás:

a civil szervezetek számára kiírt pályázatokkal kapcsolatos tanácsadás, megfelelő kiírások felkutatása, tájékoztatás az adott pályázaton való részvétel feltételeiről. A megvalósítással járó jogi és pénzügyi kötelezettségek, a pályázatban rejlő lehetőségek és veszélyek ismertetése. Dokumentáció összeállításával, elszámolással, fenntartási időszakokkal kapcsolatos technikai, szakmai tanácsadás.

A tanácsadó neve: Hajnal Edit; e-mail: civil@ifihaz.hu; Tel.: 66/449-222

Civil szervezetek létrehozásával, működtetésével kapcsolatos tanácsadás:

civil szervezetek létrehozásával kapcsolatos alapvető tudnivalók, adatlapok, formanyomtatványok és kitöltésükkel kapcsolatos ismeretek átadása, gyakorlati segítségnyújtás a Békés megyei civil szervezetek működtetéséhez

A tanácsadó neve: Pocsajiné Fábíán Magdolna; e-mail: civil@bmk.hu, Tel.:66/530-207

A szakemberekkel történő személyes találkozókhoz előzetes telefonos vagy e-mail-ben történő egyeztetés szükséges!

Bővebb információ: <http://civilek.csabanet.hu/ciszok>

TAN-FOLYAM Program
Workshop facilitátor tréning

Bővebb tájékoztató a programról a

www.tan-folyam.hu

honlapon található.